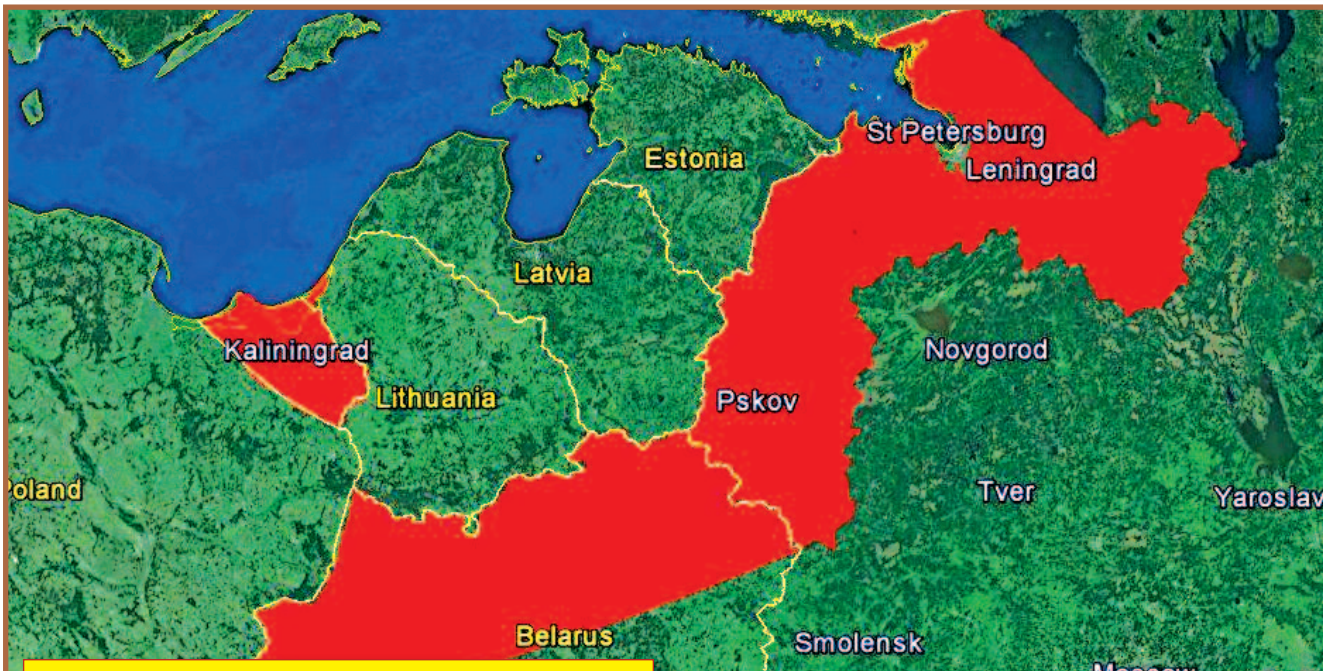

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 09-27-17

Iki valstybės atkūrimo jubiliejaus liko 140 dienų!

R. Karoblis: simuliuotas puolimas į visas Baltijos šalis

Krašto apsaugos ministras Raimundas Karoblis rugsėjo 26 dieną, antradienį, pristatė pirminį praėjusią savaitę pasibaigusį Rusijos ir Baltarusijos surengtų pratybų „Zapad 2017“ vertinimą.

Prieš pratybas Lietuvos pareigūnai nuogastavo dėl pratybų masto ir galbūt puolamojo scenarijaus. Galima suprasti, kad būtent toks scenarijus ir buvo vykdomas. „Nemaža dalimi skelbta apie antiteroristinę operaciją, nors iš tiesų vykdyta puolimo iš Rusijos Federacijos į visas į Bal-

„Raam op Rusland“ nuotr.

tijos šalis simuliacija”, – pareiškė R. Karoblis.

Lietuvos pareigūnai teigė, kad mokymuose galėjo dalyvauti iki 100 tūkst. karių, o Rusija dirbtinai sumažino pratybose dalyvavusių karių skaičių, siekdama išvengti platesnio jų stebėjimo.

Kelis kartus didesnės pajėgos

Tą patį antradienį teigė ir Lietuvos karinės žvalgybos vadovas, Antrojo operatyvinių tarnybų departamento prie Krašto apsaugos ministerijos direktorius pulkininkas Remigijus Baltrėnas.

„Pajėgos buvo sutelktos kelis kartus didesnės nei oficialiai deklaruota (12,7 tūkst. karių, – red.)”, – teigė R. Baltrėnas.

– 10 psl.

ŠIAME NUMERYJE:

100-metį pasitinkant:
Vasario 16-osios
Akto priešaušrė – 3 psl.

Po vasaros atostogų vėl sveikinas
„Atžalynas” – 6 psl.

DRAUGAS

Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

V. Kudirkos mokykla rugsėjį pasitiko su šypsenomis

VIKTORIJA NOREIKEVIČIŪTĖ

Rudenio taku, per klonius, per laukus Mokslo ir žinių šventė atkeliavo ir į Šiaurės New Jersey Lietuvių Bendruomenę. Šventinis rugsėjo varpelis, pranešantis apie naują mokslo metų pradžią, šių metų rugsėjo 10 dieną suskambo ir lituanistinėje dr. Vinco Kudirkos mokykloje Elizabeth,

Žmogus gali įkopti į aukščiausias viršukalnes, tačiau negali ilgai jose gyventi – George Bernard Shaw

Dr. Vinco Kudirkos lituanistinę mokyklą šiemet papildė aštuonios naujos šeimos, o mokinių gretas – net 12 naujokų.

Mariaus Vilemaičio nuotr.

New Jersey valstijoje. Sukvietė ne tik vaikučius, bet ir jų tėvelius, sukvietė visą bendruomenę, kuri uoliai rūpinasi lietuviško žodžio sklaida bei išsaugojimu plačiojoje Amerikoje, toli nuo gimtųjų namų. Mokykla pasiūlo laimingomis visų susirinkusiųjų šypsenomis. Po vasaros sugūžę sveikinosi, negailėjo vieni kitiems gražių ir nuoširdžių žodžių. – 5 psl.

Apsuktas ratas: 500 ir 50 metų

AUŠRA STANAITYTĖ

Versdama tuometinės New Yorko valstijos senatorės Hillary Rodham Clinton autobiografiją „Gyvoji istorija“ (*Living History*, 2003, lietuviškai išleista 2004; knygą vertėme pasidaliję pusiau su Milda Dyke, ranką šiek tiek pridėjo dar pora kolegijų), gerokai nustebau radusi vieną užkietėjusio respublikono dukters prisiminimų nuotrupą iš maištingos paauglystės. Protestuodama prieš gentainių iš tėvo pusės „nusistatymą prieš demokratų, katalikus, žydus, juoduosius“ ir kitus, kuriuos jie laikė pašaliečiais, jaunoji Hillary girdint visai Rodham giminei pareiškusi, kad užaugusi ištėkės už kataliko demokrato: „...jų supratimu, tai buvo baisiausia, kas man galėjo atsitikti“ (p. 162).

Tiesa, gyvenime metodistė Hillary Rodham pasielgė ne taip baisiai, kaip grasino: ištėkėjo už demokrato Bill Clinton (ir ne tik ištėkėjo, bet pati tapo žinoma politike demokrate), tačiau jos vyras vis dėlto yra ne katalikas, o baptistas – protestantiškos tikybos kaip ir ji.

Tolesniuose „Gyvosios istorijos“ puslapiuose skaitome Bill Clinton kalbą, pasakytą per uošvio laidotuves. Jis prisiminė, kaip Hugh Rodham asmeniškai ėmėsi agituoti rinkėjus už būsimąjį žentą Bill per pirmą jo rinkimų kampaniją: „Žinau, kad jūs respublikonai, kaip ir aš. Mano manymu, nuo demokratų iki komunistų – vienas žingsnis, bet vis tiek jie šaunuoliai.“

Mane nustebino tai, kad kai kurių konservatyvių pažiūrų amerikiečių akimis, katalikai yra – ar bent jau buvo praėjusio amžiaus 6–7 dešimtmečiais – toje pačioje stovykloje su demokratais, kuriems, anot a. a. Hugh Rodham, „iki komunistų – vienas žingsnis“. Tai pačiai stovyklai, jų akimis, priskirtinos ir nežinia ko norinčios (?) rasinės ir tautinės mažumos.

❖ ❖ ❖

Galbūt priežastis paprasta – į mažumas dažnas linkęs žiūrėti nepatikliai, o katalikų Jungtinėse Valstijose kaip tik perpus mažiau negu protestantų: atitinkamai maždaug 25 proc. ir daugiau kaip 50 proc. gyventojų.

Nuodugniomis žiniomis ne visada pasiklausčiusi dauguma mažumai priskiria maištininkų, neklusniųjų, atskalūnų, užsispyrusių būti ne kaip visi žmonės, statusą. Tokį, kokį turėjo pirmieji protestantai prieš 500 metų, kai Martin Luther prie Wittenbergo bažnyčios durų prikėlė garsiąsias savo 95 tezes.

Tarp tų neklusniųjų buvo ir Luther paskaitas Wittenbergo universitete lanke Lietuvos raštijos pradininkai Abraomas Kulvietis ir Stanislovas Rapolionis bei jų bendramintis Martynas Mažvydas. Tie, kuriems turime būti dė-

kingi už lietuviškos raštijos pradžią ir pirmąją lietuvišką knygą.

Juk Kulviečio ir Rapolionio mokytojas Luther skelbė, kad vienintelis tikėjimo šaltinis yra Šventasis Raštas, tad jis turi būti prieinamas kiekvienam tikinčiajam jo gimtąja kalba. Dėl to Luther pirmąkart į vokiečių kalbą išvertė Bibliją: tai buvo galinga paskata vokiečių, o įkandin jų (kartu su pirmaisiais vertimais į kitas Europos kalbas) – ir kitų šalių bendrinės kalbos ir nacionalinės literatūros raidai. Kalba, įkopusi į šventraščio įvaizdžių ir prasmų Everestą, įgyja visai kitą sportinę formą, jai nebelieka nepasiekiamų aukštumų ir gelmių.

Pati Katalikų bažnyčia pasekė reformuotųjų bažnyčių pavyzdžiu ir ėmė dėti daugiau pastangų sleisti Dievo žodį žmonių gimtąja kalba. Kodėl tokios permainos neįvyko be Vakarų bažnyčios skilimo? Matyt, tokia buvo Dievo valia. Arba tiesiog kitos, kur kas radikalesnės permainos vieniems atrodė gyvybiškai būtinos, o kitiems – mirtinai pavojingos.

❖ ❖ ❖

Daugumos kreivai nužiūrима mažuma ir pati neretai pasijunta lyg karo lauke, sakytum paskelbia nepaprastąją padėtį ir mobilizuoja visų savo narių pajėgas atremti nedraugiškos aplin-

kos atakas. Pamenu, kaip pasibaigus sovietmečiui ir atsivėrus pasauliui susivokiau, kad tose pačiose JAV Bill Clinton tikėjimo broliai baptistai yra laikomi visiškai normalia religine bendruomene: man tai irgi atrodė stebėtina, mat bent jau Lietuvoje baptistai, lyg kokia itin destruktvyvi sekta, sovietų valdžios buvo kur kas smarkiau varžomi negu, tarkim, katalikai.

Kiek teko anuomet pažinoti baptistų, tikėjimą jie praktikavo pusiau slapta ir; tiesą sakant, ištis visas jų gyvenimas buvo nepaprastoji padėtis. Greičiausiai tas atkaklumas ir siutino raudonąją Molochą. Tikėjimas mūsų baptistams anuomet draudė klausytis radijo, vaikščioti į kiną ir panašiai – matyt, kad neterštų savo sielos bedieviškomis sovietinėmis idėjomis. Tokių ekstremalių reikalavimų pasauliečiai katalikai iš klausyklų vis dėlto negirdėjo, jų dvasinį gyvenimą reguliavo realistiškesnis požiūris: ciesa-rius dabar yra toks, koks yra. Kol kas nuo šio fakto nepabėgsi net užsikimšęs ausis, kad į jas nepatektų ciesa-rius tarnų sleidžiama propaganda. Tam tikrą duoklę ciesa-riui neišvengiamai teks atiduoti.

❖ ❖ ❖

Kita vertus, kitaip negu visi besielgiančios mažumos gyvenimas žiūrint

iš šalies įgyja romantiškų atspalvių. Daugelio katalikų bažnyčiose krikštytų mano pažįstamų, kolegų akimis, protestantų tikėjimas atrodo gerokai mažiau varžantis žmogų jau vien dėl to, kad reformuotų bažnyčių dvasininkai gali vesti ir kad jose nėra vienuolių. Tokie dvasios vadovai esantys arčiau kitų tikinčiųjų ir pan. Paprastai tariant, reformacija – tai kone žemiškų džiaugsmų sodas, palyginti su rūsčia katalikybe.

Štai ir apsikome ratą: tad kodėl konservatyvų respublikonišką padorumą išpažįstančiai protestantų Rodham giminei prieš 50 metų taip įžūliai nuskambėjo jaunosios Hillary grasinimas ištėkėti už demokrato kataliko? Ar tik jaunoji maištininkė nepuoselėjo savų romantiškų vaizdinių?

Parodoje – vienas eksponatas

Rugsėjo 26 dieną Valdovų rūmuose iškilmingai pristatyta vieno paveikslų paroda. Šis eksponatas – garsaus lenkų akademinės realistinės dailės kūrėjo Wojciech Gerson, (1831–1901) paveikslas „Lietuvos krikštas“ (1889), sukurtas Lietuvos krikšto 500 metų sukakčiai. Kūrinys išsiskiria monumentaliais matmenimis (beveik 4 x 7 m), reta monochrome tapyba, kompozicijos kompleksiskumu, vaizduojamų scenų ir personažų gausa, simboliniais ikonografiniais akcentais, istoriniais siužetais ir jų interpretacijomis.

100 metų paveikslas buvo laikomas dingusiu, todėl jis nėra plačiau žinomas ir nėra pakankamai ištirtas. Tad Valdovų rūmų muziejuje vykstanti paroda yra puiki proga aktualinti kiek primirštą kūrinį. Pastarąjį kartą parodoje paveikslas rodytas 1890 m. Los Angeles. Prieš keletus metus jis buvo atrastas ir grąžintas į Lenkiją, dabar nuolat rodomas Jono Pauliaus II kolekcijos muziejuje Varšuvoje. Tad oficialioje pa-

W. Gerson, „Lietuvos krikštas“, 1889 m.

rodoje Vilniuje specialiai tam restauruotas paveikslas rodomas po daugiau nei 120 metų pertraukos.

Kompozicijos centre – Nukryžiuotojo ant kryžiaus figūra ir greta stovintis rankas iškėlęs Lietuvos krikštytojas Jogaila. Aplink valdovą susirinkę Lietuvos ir Lenkijos didikai, bajorai, dvasininkai, tuluomoje – krikštijami lietuviai. Svarbiausias kūrinio temos šaltinis dailininkui buvo kronikininko Jan Długosz informacija.

Lietuvos krikšto 630 metų su-

kakties proga rengiama paroda siekiama prisiminti vieną svarbiausių Lietuvos istorijos įvykių – 1387 m. katalikišką krikštą, dėl kurio Lietuva tapo viena iš Dievo tautų ir buvo įvesta į lotyniškojo Vakarų pasaulio civilizacinę erdvę. Parodos organizatoriai – Nacionalinis muziejus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmai (Vilnius) ir Jono Pauliaus II kolekcijos muziejus (Varšuva).

Valdovų rūmų info ir nuotr.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday
and Saturday

except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by

the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase – \$340.00 • kartą per savaitę \$240.00

Į Kanadą – metams \$390.00 (USD) • 1/2 metų \$210.00 (USD) • 3 mėn. \$110.00 (USD)

Į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą paprastu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Internetinė prenumerata – metams \$115.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Į Kanadą – metams \$150.00 (USD) • 1/2 metų \$120.00 (USD) • 3 mėn. \$75.00 (USD)

Į Lietuvą ir kitas šalis oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00, paprastu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, prenumeratos kvitų nesiunčiame. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Administracija –
skelbimai@draugas.org., administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė,
audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Vyriausioji redaktorė –
Ramunė Lapas
vyr.redaktore@gmail.com

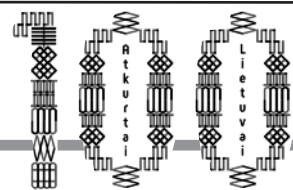
Redaktorė –
Virginija Petrauskienė

Techninis redaktorius –
Jonas Kuprys

Korektorė –
Dalia Sokienė

Už skelbimų turinį ir kalbą neatsakome.

Straipsnių autorių nuomonė nebūtinai sutampa su redakcijos nuomone.

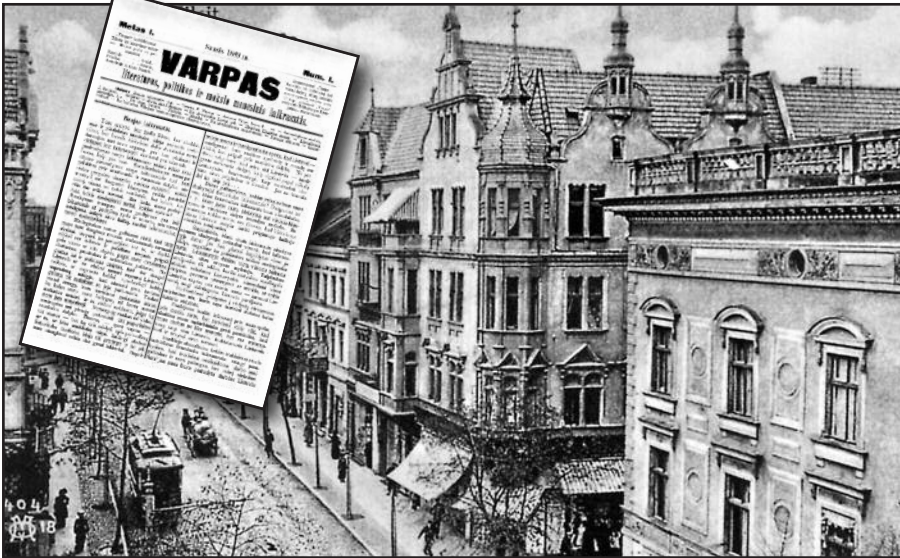
-metį pasitinkant: LIETUVĄ KĖLĖ DAUG RANKŲ

Jonas Basanavičius

Martynas Jankus

O. Manderodės spaustuvė Tilžėje, kurioje buvo leidžiami paskutiniai „Varpo“ numeriai.

Vasario 16-osios Akto priešaušrė

VYTAUTAS ŠILAS

Artėjant Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečiui, tikrai verta atsigręžti ne tik į Vasario 16-osios signatarus, bet ir jų brandos kelio genezę. Taigi ir į ankstyvąją lietuvių tautinio atgimimo žiniasklaidą. Pirmiausia, į „Aušros“ ir „Varpo“ žurnalus. Jų tematiką nagrinėjo literatūrologai Adolfas Sprindys, Irena Kostkevičiūtė, literatas Juozas Tumas, kalbininkas Arnoldas Piročkinas, istorikai Vytautas Merkys, Rimantas Vėbra, bibliografas Vaclovas Biržiška, knygotyrininkas Domas Kaunas ir kiti. Savo skelbimuose prisiminimuose apie „Aušrą“ ir „Varpą“ kalbėjo ir juose rašę aušrininkai dr. Jonas Basanavičius, Martynas Jankus, Jonas Šliūpas. Kad ši tema dar nėra išsamiai aptarta, verta visuomenės dėmesio, atskleidžia ir 2017-ųjų vasarą išėjusi žinomo Mažosios Lietuvos istoriko, enciklopedisto, Mažosios Lietuvos reikalų tarybos nario dr. Algirdo Matulevičiaus knyga „Tautos žadinimo šaukliai“: aušrininkų, varpininkų ir dvasininkų korespondencija lietuvių tautinio atgimimo klausimais.

Knygos autorius pateikia ir aptaria neskelbtą, todėl mažai kam žinomą Vilniaus universiteto ir Lietuvos Mokslų akademijos bibliotekų archyvinę rankraščių medžiagą apie aušrininkus ir varpininkus, jų rankraščius ir korespondenciją, šių laikų tyrinėtojų įžvalgas. Aušrininkai savo minčių, aštriai kritikuojančių Rusijos carizmo rusinimo ir pravoslavinimo politiką Didžiojoje Lietuvoje, o Mažojoje Lietuvoje – Prūsijos valdžios vykdomą germanizavimo politiką, to meto politinėmis sąlygomis savo leidinyje publikuoti negalėjo. Taigi, paimekime į rankas šią kiek didoko formato beveik 150 puslapių studiją. Tikėdamiesi sužinoti tai, ko dar nežinojote, neapsigausite. Lietuvių tautinis atgimimas išryškėjo po 1863 m. sukilimo kaip reakcija į Rusijos režimo įvestą lietuviškos spaudos draudimą, mokyklose uždraustą lietuvių kalbos vartojimą. Tuomet atsirado reikalingas katalikiškos Lietuvos šviesuoliams kviesti į talką liuteroniškos Mažosios (Prūsų) Lietuvos šviesuolius bendrai kovai prieš lietuvių nutautinimą (rusinimą, lenkinimą, vo-

kietinimą), už lietuvių kalbos teises ir tautos prestižą. Pirmieji tautinio atgimimo veikėjai buvo švietėjiškų pažiūrų ir siekė tautinės kultūros ugdymo per spaudą. Be ne pirmasis, dar 1858 m. iškėlęs mintį, kad didlietuviams reikia lietuviško periodinio laikraščio, buvo publicistas Mikalojus Akelaitis. Lietuviškos spaudos draudimo įvedimas 1864 m. neleido jo leisti Rusijos imperijos valdomoje Lietuvoje. Maskvos universitete studijavę lietuviai J. Basanavičius, J. Šliūpas ir kiti užmezgė ryšius su Mažosios Lietuvos spaudos darbuotojais Martynu Šerniumi, Adomu Einoru, Jurgiu Mikšu, Martynu Jankumi. Taip kilo mintis čia lietuviškais lotyniškais rašmenimis (Mažosios Lietuvos lietuviams ėję laikraščiai buvo leidžiami gotiškais rašmenimis) leisti laikraštį „Aušra“ (iš tikro – mėnraštį) Mažojoje Lietuvoje – ėjo Ragainėje, Tilžėje, M. Jankaus tėviškėje Bitėnuose. Veikalo autorius dr. A. Matulevičius nustatė, kad, nors pavadinimą „Aušra“ sugalvojo J. Basanavičius, jo negalima laikyti vieninteliu tokio leidinio sumanytoju. Panašų laikraštį leisti siūlė dar ir J. Šliūpas, A. Vištelis, M. Šernius, J. Mikšas. „Aušra“ siekė gaivinti lietuvių tautinę savigarbą, spausdino daug istorinės medžiagos, ypatingą dėmesį skyrė pačiai lietuvių kalbai. Išėjus pirmiesiems „Aušros“ numeriams sulaukta entuziastingų atsiliepimų (Antano Juškos, Mikalojaus Akelaičio, Petro Vileišio, Stanislovo Dagilio, Vinco Pietario, Mečislovo Davainio-Silvestravičiaus-Silvestraičio). Dauguma lenkų polonizatorių mėnraštį laikė carizmo intriga prieš juos. Tačiau tai nebuvo lenkų tautos kritika. A. Matulevičius cituoja

M. Jankaus pastebėjimą: „kunigija, kuri lenkystės buvo prisigėrusi, ‘Aušrą’ prakeikė ir draudė žmonėms (jos) nelaikyti ir neskaityti“. Visgi, pastebėjo A. Matulevičius, apie 10 lietuvių kunigų bei klerikalų rašė į „Aušrą“. „Kokios krypties laikytis „Aušrai“ – klausė M. Jankus. – „Gal griežčiau prieš rusus pasisakyti, bet tai nepadės, tuo laisvės negausi“. Iš pradžių aušrininkai tikėjosi, kad Rusijos carizmas grąžins lietuvišką spaudą ir leis mėnraštį spausdinti Lietuvoje (J. Basanavičius nusiuntė prašymą reakcingam vidaus reikalų ministrui grafiui Dmitrijui Tolstojui, bet atsakymo negavo). A. Matulevičius nagrinėja J. Mikšo, J. Šliūpo, M. Davainio-Silvestravičiaus, M. Jankaus dažnokai karštą korespondenciją. Pavyzdžiui, 1883 m. laiške M. Jankus smerkia abejingus tautiniam atgimimui kunigus, tarp jų net vyskupą Antaną Baranauską, kuris, pagal jį, galėtų sušelpiti pinigais lietuviškų knygų leidybą; „bet šis dvasininkas išdidus ir nėra ko laukti iš tokio naudos tautai“. Iš dr. A. Matulevičiaus pateiktų citatų skaitytojas sužino apie „Aušros“ leidėjų ir bendradarbių nesutarimus, apie imperialistinio Rusijos režimo bendradarbiavimą su Prūsijos vokiečių valdžia, persekiojant lietuvišką spaudą bei jos redaktorius ir skaitytojus. Veikalo autorius A. Matulevičius pažymi, kad Rusijos kolonijinė valdžia Lietuvoje vykdė lietuvių kultūros etnocidą. 1883 m. balandžio pradžioje net 1 000 egzempliorių tiražu pasirodęs mėnraštis „Aušra“, vėliau mažesniu tiražu leistas, 1886 metų liepą nustojo eiti. Aušrininkus vienijo kalbos išsaugojimo ir jos ugdymo siekis, bet skyrė požiūris į

A. Matulevičiaus knygos viršelis

veiksmų taktiką, leidinio tematiką. „Aušrą“ sužlugdė M. Jankaus, J. Basanavičiaus, J. Mikšo, gal ir J. Šliūpo, idėjiniai nesutarimai, taip pat lėšų trūkumas. Dr. A. Matulevičius padarė išvadą: „‘Aušros’ laviravimo politika, noras suvienyti skirtingas ideologines sroves nepasiteisino, idėjinis laikraščio bendradarbių skilimas jau buvo pakankamai gilus“. Kaip teigia akad. prof. dr. Zigmas Zinkevičius, „Nuo ‘Aušros’ prasiėjo nauja lietuvių tautos epocha, paskelbusi tikrąją tautos aušrą. Ji turėjo lemiamą reikšmę ir dabartinės bendrinės lietuvių kalbos susiformavimui“. Prof. dr. A. Piročkino teigimu, aušrininkai sugriovė dvasininkijos ideologinio veikimo monopolį – nacionalinė idėja pasirodė veiksmingesnė už religiją, nes sujungė skirtingų valstybių ir skirtingų religijų Mažosios ir Didžiosios Lietuvos lietuvių“. Iš kitos pusės, J. Basanavičiaus nuomone, „Aušra“ pažadino iš snaudulio kunigiją, kuri pasirūpino įsteigti „tyrai katalikiškus“ laikraščius „Šviesa“, „Apžvalgą“. 1888 m. lapkričio mėnesį Vincas Kudirka iš Varšuvos pranešė M. Jankui į Bitėnus apie sumanymą leisti naują laikraštį – „Varpą“ ir pakvietė jį būti atsakomuoju redaktoriumi „prieš vyriausybę ir ekspeditoriumi į užrubežį“. Jam sutikus, pirmieji šio literatūros, politikos ir mokslo žurnalo numeriai išėjo 500 egz. tiražu (ėjo Tilžėje, Ragainėje ir vėl Tilžėje).

Iš k.: A. Matulevičius, MLRT ats. sekretorė B. Kurgonienė ir MLRT pirm. V. Šilas. Jono Česnavičiaus nuotr.

RYTYS

Rytys – rytinis, iš rytų pučiantis vėjas. Puslapis „Rytys“ pristato JAV lietuvių naujienas iš rytų pakrantės valstijų.

Redaktorė Vaida Lowell • El. paštas: draugas.east.coast@gmail.com

Jau aštuntus metus mokykla „Lietuvėlė“ plačiai atveria duris.

Trispalvę garbingai įnešė 9 klasės mokinys Petras Winkler.

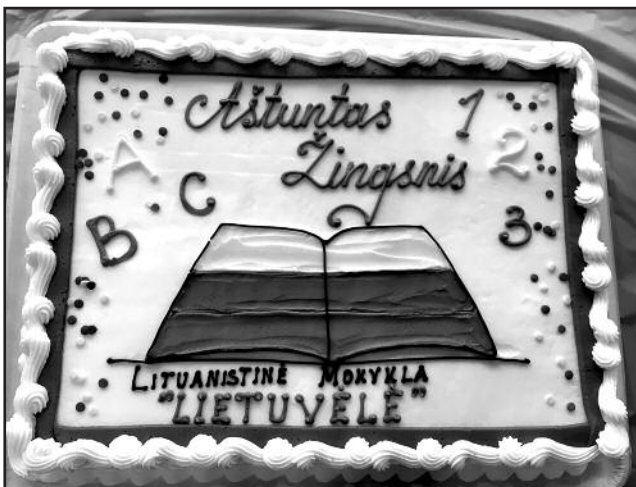
Mokykla „Lietuvėlė“ žengia aštuntą žingsnį

JURGITA DORIN

Obuoliukai, obuoliai / Suriedėjo jie smagiai, / Atnešė delnuos rugsėjį / „Lietuvėlės“ priemenėlėn.

Rugsėjo 9 dieną skambutis pakvietė mokinius į lietuvišką mokyklą „Lietuvėlė“ Jackson, New Jersey valstijoje. Jau aštuntus metus mokykla plačiai atveria duris apylinkių jaunimui.

Maži ir dideli, pasipuošę, kai kurie vilkėdami tautiniais drabužiais, susirinko į šventę. Nuotaika visų buvo iškilmingos, nes vėl prasidėjo lietuviškos pamokos. „Lietuvėlės“ mokinukai džiaugėsi susitikę su draugais ir mielai dalijosi vasaros išpūdžiais. Juk visi vėl susirinko mokytis lietuvių kalbos, istorijos, gamtos pažinimo ir kultūros.

Rugsėjo skambutis pakvietė mokinius į lietuvišką mokyklą „Lietuvėlė“.

Naujų mokslo metų šventė prasidėjo Lietuvos vėliavos įnešimu. Ją patikėta įnešti 9 klasės mokiniui Petriui Winkler: Elenutė, Silvia, Amelia, Vėjas ir Petras deklamavo eiles. Mokiniai ir tėveliai giedojo Lietuvos himną. Kai kurie net nesulaikė ašarų, nes ilgisi savo krašto – Lietuvos.

Mokyklos vadovė Aukšė Motto

pasveikino visus su naujais mokslo metais ir palinkėjo, kad aštuntą žingsnį žengiant visiems užtektų kantrybės, pasiryžimo, noro sužinoti ir išmokyti. Kiekvienai naujai prasidėję mokslo metai – tai lyg naujai atverčiama knyga, kurią norisi nuolat pildyti, bet ne tik informacija, bet ir savo didele meile Lietuvai. Šie mokslo metai bus ypač svarbūs, nes skirti Lietuvos 100-mečiui.

Smagu, kad mokytojos Ona Stučkienė, Rasa Lukošienė, Reda Seselgienė dirba aštuntus metus, Rita Clemens – ketvirtus metus, Rasa Ardys – trečius metus, Onytė Žukauskienė – antrus metus. Prie mokyklos kolektyvo prisijungė dvi jaunos mokytojos – Justina Verbejus ir Nicole Verbejus, kurios dirbs su darželio grupe.

Mokyklos bendruomenę pasveikino JAV Lietuvių Bendruomenės (LB) Centrinės New Jersey apylinkės pirmininkė Rasa Miliūtė ir įteikė paramos čekį. Esame labai dėkingi.

Sveikinimo žodį tarė tėvų komiteto pirmininkė Kristina Riskutė. Į svečius atvyko ir pasveikino mokyklos bendruomenę dr. Jonas Vytautas Duncia iš Philadelphijos. Jis kalbėjo apie tai, kodėl svarbu mokytis lietuvių kalbos, ir vedė pirmą pamoką apie lietuvių kalbos žodžius, kuriuos vartoja kitos tautos. Svečias pasidalijo prisiminimais, kaip jis išmoko lietuvių kalbą, papasakojo apie susitikimą su Estijos prezidentu, kuris išreiškė didelę pagarbą lietuvių kalbai, nes estų kalboje naudojami ir lietuviški žodžiai. Iš toli atskubėjo ir Sigita Šimkuvienė, JAV LB Krašto valdybos pirmininkė.

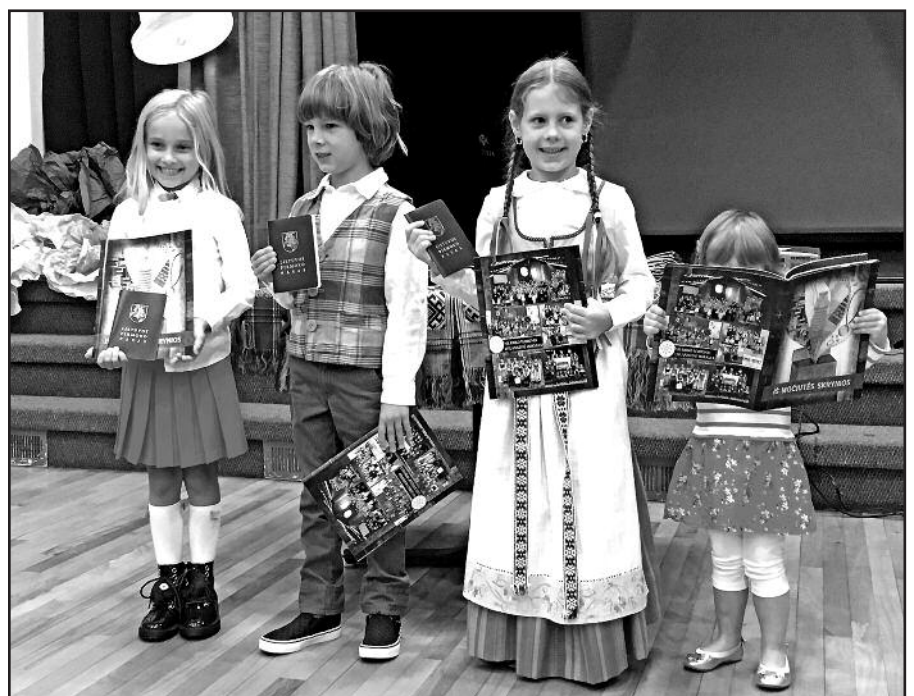
Buvo pasveikinti pirmokai: Jonu-

„Lietuvėlės“ mokytojoms šie mokslo metai bus ypač svarbūs, nes bus skirti Lietuvos 100-mečiui. Viduryje (šeštoji iš k.) – „Lietuvėlės“ direktorė Aukšė Motto, jai iš kairės – JAV LB Centrinės New Jersey apylinkės pirmininkė Rasa Miliūtė; iš dešinės – JAV LB krašto valdybos pirmininkė Sigita Šimkuvienė.

kas Maštauskas, Rusnė Sakavickas, Greta Danilevičiūtė. Jiems buvo įteikti Lietuvos pirmoko pasai. Lietuvos pirmoko pasai – tai simbolinė dovana, tai kelias į Lietuvą, į jos pažinimą.

Ačiū tėveliams už kantrybę ir pasiryžimą kartu žengti aštuntą žingsnį. Gražių ir produktyvių mokslo metų! Su mokslo metų pradžia, „Lietuvėlės“ mokykla!

Pirmokai gavo simbolinius Lietuvos pirmoko pasus.

Ritos Clemens, Šarūno Stančausko, Marko Cetrausko nuotraukos

Iškilminga mokslo metų pradžia V. Krėvės lituanistinėje mokykloje

IRINA MELIKOVA

Vėl suskambo Lietuvos himno žodžiai: ... *Lietuva, Tėvyne, mūsų <...>...Tegul tavo vaikai eina / Vien takais dorybės... /...Vardan tos Lietuvos / Vienybė težydi.*

Philadelphiaje, Pensilvanijos valstijoje, Šv. Andriejaus bažnyčios parapijos salės scenoje pagausėjęs būrys vaikų ir, žinoma, mokytojų, diriguojant „Laisvės“ choro vadovei Ilonai Babinskienei, giedojo iki širdies gelmių svarbius, širdį ir protą jaudinančius žodžius.

Nuo šiol parapijos salėje Lietuvos himnas bus giedamas kiekvieną sekmadienį, nes pagausėjęs mokinių, Vinco Krėvės lituanistinės mokyklos patalpos išnaudotos klasėms įkurti. Pirmoji mokslo metų diena ištis buvo šventinė. Šventę pradėjome Lietuvos švietimo ir mokslo ministrės Jurgitos Petrauskienės atsiųstu sveikinimu ir palinkėjome vieni kitiems smagių ir darbingų mokslo metų. Pasižiaugėme, kad mokinių daugėja ir kad mūsų pačių kolektyvo mamos pasiryžo išbandyti jėgas ir tapti mokytojomis. Į šventę pakviesta JAV Lietuvių Bendruomenės (LB) Krašto valdybos pirmininkė Sigita Šimkuvienė tarė sveikinimo žodį ir paskatino visus dirbti kartu.

Po šv. Mišių vaikai valgė tradicinę picą, visi kartu užkandžiavo suneštinėmis vaisėmis. Po to visas būrys vaikų su mokytojomis sugūžėjo į klases. Klasėse supažindinome vaikus ir tėvelius su taisyklėmis, mokslo metų programa, aptarėme šeimų lūkesčius.

Šiais metais į mūsų mokyklėlę susirinko 44 vaikai. Pagaliau turime baigiamąją klasę – aštuntokus, jų yra net trys, ir jie yra nusiteikę išbandyti savo žinias lietuvių kalbos testo, kuris kovo mėnesį organizuojamas visame pasaulyje, metu. Šiais metais atidarėme dvimečių klasę, nes turime gražų būrį bro-

Į Vinco Krėvės lituanistinės mokyklos mokslo metų pradžios šventę susirinko pagausėjęs būrys vaikų ir mokytojų. Jurgitos Čenkutės nuotr.

liukų ir sesučių, kurie vis tiek lydi mūsų mokinius, tad kodėl nepradėjus su jais užsiimti? Žinoma, su jais nelengva, nes kai kuriems – tai tik pirmą patirtis atitrūkus nuo tėvelių.

Suprantama, kad kai kurios mamos ir tėčiai turi tik vieną laisvą dieną per savaitę, ir labai sunku apsispręsti dėl veiklos lietuviškoje mokykloje, jai atiduoti didesnę dalį sekmadienio (su kelionėmis). Že-

mai lenkiu galvą toms mamoms, draugėms, kurios vardan gimtojo lietuviško žodžio, vardan tos Lietuvos atranda laiko ir su savo atžalomis sekmadienio rytais, prieš pamokas, stoja ir gieda Lietuvos himną. Visiems noriu palinkėti sėkmingų mokslo metų!

Irina Melikova – Vinco Krėvės lituanistinės mokyklos direktorė.

V. Kudirkos mokykla rugsėjį pasitiko su šypsenomis

Lietuvos generalinis konsulas New Yorke Julius Pranevičius pasveikino Vinco Kudirkos lituanistinės mokyklos bendruomenę su Naujais mokslo metais. Šalia – pirmųjų mokytoja Lina Giusti su jaunaisiais moksleiviais.

Atkelta iš 1 psl.

Rugsėjis žengia naują žingsnį, dovanuoja gražią ir prasmingą Mokslo ir žinių šventę, metai iš metų pasikartojančią ir kaskart vis kitokią. Nauji mokslo metai – atsakingų darbų pradžia, reikalaujanti susitelkimo, atsakomybės, todėl mokyklos bendruomenė šventę pradėjo šv. Mišiomis Petro ir Povilo bažnyčioje. Mokinių tėvelių sprendimu šiais mokslo metais mokyklos bendruomenė šv. Mišiose dalyvaus kiekvieną sekmadienį.

Po šv. Mišių visi sugūžėjo į mokyklą, susirinkusieji sugiedojo Vinco Kudirkos sukurta Tautišką giesmę. Mokyklos direktorė Aušra Covalessky sveikino sugrįžusius po vasaros ir džiaugėsi, kad mokykla papildė naujais mokiniiais. Į mokyklos bendruomenę įsiliejo aštuonios naujos šeimos, o mokinių gretas papildė net 12 naujokų. Iš viso šiuo metu mokykloje mokosi 49 mokiniai. Mokykloje dirba septynios mokytojos.

Direktorė džiaugėsi, kad šiemet kolektyvą papildė trys mokytojos iš Lietuvos. Mokyklos veikla kasmet plečiasi, šiemet be pagrindinių mokymo

dalykų mokykloje vyks Lietuvos istorijos, etnokultūros bei tikybos pamokos.

Mokiniai turės galimybę rinktis meno, robotikos, šokių būrelius. Planuojama organizuoti įvairias temines pamokas kartu su kitomis JAV ir Lietuvos mokyklomis. Numatoma krepšinio stovykla bei „Proto mūšio“ žaidimai. Direktorė visiems linkėjo gražių, spalvingų, kūrybiškų ir prasmingų šių mokslo metų.

Šventėje dalyvavo ir būrys garbingų svečių: Lietuvos generalinis konsulas New Yorke Julius Pranevičius, dr. Rožė Šomkaitė, JAV Lietuvių Bendruomenės (LB) Šiaurės New Jersey apylinkės pirmininkė Laima Liutikienė, LB išdininkas Rimas Bitėnas,

Jonas Duncia.

Mokyklos veiklą remia įvairūs fondai. Džiugu, kad šiemet dr. R. Šomkaitės iniciatyva buvo įkurtas „Raimundas Griaudis Memorial Fund“ fondas, kuris remia mūsų mokyklos mokytojus.

O šaunieji mūsų mokyklos mokiniai vasarą ne tik ilsėjosi, bet ir kiek paplušėjo. Jie visus nustebino paruošta programa „Zuikis Puikis“, primindami, kad nevalia šokti ir dūkti neparuošus pamokų.

Su džiaugsmu pasitikome Naujuosius mokslo metus. Linkime vieni kitiems fantazijos, neblėstančio kūrybiškumo ir entuziazmo, naujų atradimų bei įdomių klajonių mokslo ir žinių labirintuose.

Pensilvanijos valstijoje Pittsburgho mieste įsikūrusi lituanistinė mokykla rugsėjo 10 dieną atvėrė duris naujiems mokslo metams.

Pittsburgho lit. mokyklos archyvo nuotr.

ATŽALYNAS

Lietuvių mokykla Vašingtone

Rugsėjis Nr. 10

„Auk, žydėk, klestėk ir savo Tėvynę mylėk!“

Stiebkimės, tieskime rankas į viršų lyg žali medžiai į dangų, aukime savo mintimis ir tobulėkime savo dvasia, gerais darbais puoškime save ir garsinkime Tėvynę.

Redaktorės žodis

Mokykla sėkmingai pradėjo trečius mokslo metus. Džiaugiamės sugrįžusiais ir sveikiname naujai atėjusius mokytojus gimtosios lietuvių kalbos. Sveikiname mokinius, jų tėvelius ir mokytojus. Tikimės prasmingo bendro darbo, kryptingos veiklos, ugdam mūsų tautos vaikus. Šie mokslo metai skiriami Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečiui, todėl dirbkime drauge, kad galėtume patys džiaugtis savo darbais ir kitus džiuginti, šlovindami Tėvynę – LIETUVĄ. Valstybės atkūrimo šimtmečio minėjimo programoje kviečiama visa bendruomenė būti savo tautos herojais, aktyviais XXI a. modernios Lietuvos kūrėjais. Skatinama suvokti, kad nuo kasdienių mūsų darbų priklauso ne tik dabartis, bet ir būsimi Lietuvos valstybės ir tautos istorijos įvykiai. Todėl įdomiai švėskime atkurtos Lietuvos gimtadienį, didžiukimės savo šalimi, būkime aktyviais veikėjais, didinkime Lie-

tuvos žinomumą užsienyje.

Valstybės atkūrimo šimtmečio minėjimo programą sudaro trys pagrindinės kryptys:

Kurk – veiklos, įtraukiančios aktyviai dalyvauti dabarties ir ateities kūrime svarbiausias Šimtmečio herojus – kiekvienas kuriantis Lietuvos žmogus;

Švėsk – veiklos, vienijančios visuomenę švęsti Vasario 16-ąją ir suvokti jos prasmę;

Pažink – veiklos, kviečiančios pažinti šalį, pasiekimus ir herojus ir skleidžiančios Šimtmečio pa-

sakojimą.

Orientuodamiesi į šią programą, mokykloje organizuosime įdomius renginius ir projektus. Dėkojame mokyklos draugams, su kuriais bendradarbiaujame, įgyvendindami mokyklos veiklos programą. Mūsų draugai: Kauno valstybinis lėlių teatras, Klaipėdos valstybinė kolegija, Lietuvos edukologijos universiteto lietuvių katedra, Vilniaus vaikų darželis „Vaikystės takas“.

Aistė Ray/Bee nuotr.

Mokytoja Marija Dainienė

Mokytojos Skirmantės Granickienės sveikinimas iš Lietuvos

Sakoma, kad rugsėjis yra mokslo metų pradžia. Pati manau, kad rugsėjis yra kai kas daugiau – tai apskritai kiekvienų metų pradžia. Naujos knygos, sąsiuviniai, kai kam naujos mokyklos, nauji draugai, iššūkiai ir tikslai. O ir pats mėnesio pavadinimas simboliškas. Rugsėjis... Juk kaip tas žemdirbys, sėdamas rugio grūdą, rūpinasi, ar tas grūdą išdygs, kaip jis peržiemos, o galiausiai, ar duos mums vaisių, taip ir mokytojai svarbu, koku žmogumi užaugs jo mokinys.

Sveikinu Lietuvių mokyklą Vašingtone, sulaukus dar vieno rugsėjo! Nuširdžiausi linkėjimai!

Mokyt. Skirmantė Granickienė
Mokyklos archyvo nuotr.

Džiaugiamės į mokyklą dirbti iš Lietuvos atvykusiais jaunais mokytojais

SONATA GRĖBLIŪNAITĖ

Tik pradėjusi studijuoti lyginamosios lietuvių filologijos magistrantūros studijas, rimtai susidomėjau galimybe atlikti praktiką užsienio lietuvių mokykloje. Šiandien labai populiari pagal įvairias mainų programas ar kursus išvykti studijuoti svetur, tam ryžtasi net pirmo bakalauro kurso studentai. Manasis laikas atėjo vėliau – po šešerių akademinų metų, praleistų Lietuvos edukologijos universitete. Tuomet, kai pradėjau jausti ne tik smalsumą studijų metu pakeliauti, bet kai suvokiau esanti iš tiesų subrendusi savo žiniomis ir kūrybinėmis idėjomis pasidalinti su žmonėmis, kurie pasaulyje tikriausiai

labiausiai vertina lietuviškumo puoselėjimą – užsienio lietuviais.

Studijų metu esu atlikusi pedagoginę praktiką išskirtinėje įstaigoje – Vilniaus Šalomo Aleichemo ORT gimnazijoje. Tai žydų mokykla Vilniuje, kurioje mokosi skirtingų tautybių vaikai. Visi jie – neįtikėtinai motyvuoti, reikalaujantys iš mokytojo aukščiausio lygio pasiruošimo ir atsakymų net ir į neįtikėčiausius, su pamokos tema nebūtinai susijusius klausimus. Manau, kad būtent čia sukaupia patirtis buvo viena iš priežasčių, galutinai paskatinusių mane ryžtis dar vienai daugia-kultūrinei patirčiai.

Minėtoje gimnazijoje susipažinau su skirtingas tradicijas puoselėjančiais mokiniais, originaliu, savitu jų

mastymu, skirtingo lygio mokinių gebėjimais, tačiau visus vienijančiu noru – puikiai išmanyti lietuvių kalbą. Žinojau, kad vykstant į lituanistinę mokyklą užsienyje teks orientotis į dar kitokią darbo specifiką – ne juvelyriškai knibinėti lietuvių kalbos gramatikos taisykles, o grįžti prie pagrindinių kalbos mokymosi būdų: svarbiausia – sustiprinti vaikams susidomėjimą Lietuva, norą aplankyti ją per atostogas, panaršyti internete sužinoti, kuo Lietuvoje dabar domisi jų bendraamžiai – kokias knygas skaito ar kokiose vietose ieško *Pokemonų*. Tai man naujas iššūkis, kuris ištis motyvuoja.

Švietimo mainų paramos fondo organizuojamas konkursas siūlo platų mokyklų pasirinkimą, kurios ieško studentų idėjų ir pagalbos. Be gausybės mokyklų Europoje, tarp kurių yra ir garsioji Vasario 16-osios mokykla Vokietijoje, galima pasirinkti ir Argentiną ar, pavyzdžiui, Australiją. Amerika mane suviliojo didžiausia lietuvių bendruomene ir literatūrine nostalgija, kurią jaučiu šiai šaliai – savo magistro darbe tyrinėjau Amerikoje susiformavusį naujos laisvamanių, maištaujančių rašytojų kartos *Beat Generation* judėjimą ir pagrindinės šio kultūrinio reiškinių figūros – Jack Kerouac kūrybą.

Lietuvių mokykla Vašingtone iš kitų sąrašė esančių mokyklų išsiskyrė aiškia, modernia ir itin motyvuota savo veiklos vizija, kuri labiausiai sutapo ir su manosiomis vertybėmis. Ir nors kol kas dar tik pradedu išibėgėti į mokyklos gyvenimo ritmą, jau spėjau susidaryti išpuodį, kad dėl šio pasirinkimo neteks gailėtis. 3 B klasės mokiniai, kuriuos šį pusmetį mokysiu – vienas už kitą įdomesnės asmenybės – laisvi, nesusivaržę, visada besišypsantys ir laukiantys mokytojo akių žvilgsnio. Nors mažųjų mokinių lietuvių kalbos lygis yra labai nevienodas, matau juose gyvą susidomėjimą žaidimu, kuris yra ne kas kita, kaip mo-

Mokyt. Sonata Grėbliūnaitė
Asmeninio archyvo nuotr.

kymasis. Mane žavi didelis tėvų ir visos mokyklos bendruomenės dėmesys ir rūpestis, kad vaikai, kurie galbūt dar net niekada nesilankė Lietuvoje, neužmirštų savo savasties, arba, kaip pasakytų vienas mano mokinių, savo DNA.

POVILAS MISEVIČIUS

Šiuo metu esu Lietuvių mokyklos Vašingtone istorijos mokytojas. Aukštąjį išsilavinimą įgijau Vilniuje, Lietuvos edukologijos universitete – istorijos bakalauro laipsnį ir dalyko pedagogikos kvalifikaciją. Dvejus metus dirbau Vilniaus Radvilų gimnazijoje istorijos mokytoju bei klasės auklėtoju.

Šimet baigiau Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto tarptautinių santykių ir diplomatijos magistro studijas. Švietimas ir politikos mokslai yra dvi sritys, kuriose stengiuosi išnaudoti visą savo potencialą ir galimybes. Nors pedagogo specialybę laikau savotiška kūrybinio meno forma, taip pat suvo-

Mokyt. Povilas Misevičius
Asmeninio archyvo nuotr.

kiu šios specialybės sudėtingumą, atsakingumo ir kruopštumo reikalavimų lygį. Dvejus metus dirbau su 9–12 klasių mokiniais. Pedagoginių praktikų metu teko dirbti su 5–8 klasių mokiniais. Esu įsitikinęs, kad mokytojas turi ne tik mokyti, bet ir padėti mokiniui savarankiškai mokytis, todėl mokymo procesą stengiuosi padaryti, kiek įmanoma, labiau patrauklų skirtingo amžiaus grupių mokiniams, atsižvelgiant į jų igūdžius ir savybes. Nebijau eksperimentuoti, pritaikyti no-

vatorišką ir netradicinę metodologiją, kurios pavyzdžius randu užsienio šalių švietimo praktikose. Nebijau priimti su mokymo procesu susijusių iššūkių – gimnazijoje dirbau su specialiujų poreikių mokiniais, jiems diferencijavau ir pritaikiau specialias užduotis, kurios padėjo stiprinti jų silpnąsias ir ugdyti jų stipriasias savybes. Mėgstu ir moku bendradarbiauti su įvairių amžiaus grupių asmenimis, patinka organizuoti ir įsitraukti į savarankiškas bei bendrąsias veiklas. Gebu padėti ieškoti problemų sprendimo būdų bei moku priimti pagalbą, atsižvelgti į patarimus ir nepriekaištingai atlikti pateiktas užduotis, prisidedamas prie bendros gerovės.

Tikiuosi, kad nauja darbo aplinka ir praktika Jūsų mokymo institucijoje man suteiks profesinio ir asmenybės tobulėjimo galimybę. Tuo pat metu bendraudamas ir bendradarbiaudamas su Jungtinių Amerikos Valstijų lietuviais prisidėsiu prie švietėjiškos ir pilietinės pareigos įgyvendinimo.

Neabejoju, kad mano žinios, igūdžiai, praktinė patirtis bei asmeninės savybės bus sėkmingai panaudotos šioje mokykloje, siekiant jos tikslų įgyvendinimo.

NORIU PAPASAKOTI

Pirmoji diena mokykloje

Rugsėjo 9-oji – pirmoji mokslo metų diena ir mano gimtadienis. Aš buvau labai laiminga. Jaudinausi eidama į mokyklą. Lietuvių mokykloje mane sveikino, man padovanojo tris gintarėlius. Aš labai gerai jaučiausi, nes buvau apsirengusi lietuvių tautiniais drabužiais. Man patinka lietuvių mokykla.

Mama atvyko vėliau į mokyklą ir mes pakvietėme į svečius mano drauges. Draugės atvyko, man padovanojo įvairių dovanų. Mes turėjome didelį tortą – visi vaišinomės. Mano gimtadienis buvo labai smagus.

Vakare atsigulusi dar ilgai negalėjau užmigti.

Patricija Pupinė, 5 kl.

Patricija Pupinė M. Dainienės nuotr.

Mano vasara

Šią vasarą aš lankiau Lietuvių mokykloje Vašingtone teatro stovyklą, buvau „Neringos“ stovykloje ir skridau į Lietuvą. Buvo labai smagios atostogos.

Teatro stovykloje aktorės iš Lietuvos mokė vaidinti, pastatė spektaklį pagal pasaką „Coliukė“. Mums buvo labai įdomu ir smagu. Patys paruošėme sceną, piešėme dekoracijas, dažėme ir karpėme gėles, grybus, daržoves, uogas ir medžius, kad pavaizduotume mišką. Kiekvienas išmokome savo vaidmeniui dainas ir žodžius. Aš buvau žynė. Man reikėjo rimtai vaidinti seną moterį, kuri labai daug žinojo. Man labai patiko Kristupo vaidmuo. Jis puikiai suvaidino aklo kurmio rolę. Jis juokingai elgėsi ir keistai kalbėjo.

Stovykla „Neringa“ yra Vermonto kalnuose. Aš pirmą kartą stovyklavau be tėvų. Mes šokome, dainavome ir žaidėme visą savaitę. Mano namelyje buvo net 12 mergaičių, trys mergaitės iš mano lituanistinės mokyklos. „Neringoje“ susipažinau su mergaitėmis iš kitų valstijų. Man labai patiko bendrauti su Ryte iš Floridos. Ji – puiki draugė.

Rugpjūčio mėnesį skridome į Lietuvą, kur susitikau su savo pusseserėmis, kurių nemačiau trejus metus. Mes smagiai leidome laiką prie Dusios ežero, kur mus užklupo didelė audra su lelais. Mes aplankėme Druskininkus ir buvome tokiame namelyje, kuris stovi ant stogo. Ten buvo lova ir kriauklė lubose, o ne ant grindų. Bet man linkmiausia buvo su savo pusseserėmis, nes jos mano amžiaus, todėl mes linkmiai bendravome.

Vasara labai greitai prabėgo. Aš jau laikiu, kada vėl būsiu kartu su draugais, kuriuos matau tik vasarą, ir giminačiais Lietuvoje.

Renata Sujeta, 5 kl.

Renata Sujeta M. Dainienės nuotr.

MANO LIETUVA

Atostogos Lietuvoje

Ilgai svarstėm ir nusprendėm su šeima aplankyti Lietuvą, susitikti su pusbroliais, pabūti su seneliais. Kai susiruošėm kelionei ir išvažiavom į oro uostą, mane užplūdo toksai džiaugsmas, kad mes skrisim į Lietuvą, jog galvojau, kad susprogs smegenys. Skrydis buvo nuostabus, nusileidimas minkštas, be jokio jaudulio.

Atskridus į Lietuvą, prie vartų mūsų laukė pusbroliai. Mes visi džiaugsmingai susitikome, pasisveikinome, apsikabinome... ir važiavome į Klaipėdą. Jau antrą dieną mes aplankėme Klaipėdos sena-

miestį, dalyvavom Jūros šventėje, matėme daugybę gražių dalykų: meno kūrinių, suvenyrų, pirkome parsivežti prisiminimui ir dovanoms.

Vėliau važiavome į Šventąją, Nidą. Maudėmės Baltijos jūroje. Mes su sese radom medūzų. Jas tiesiog rankomis gaudėme, stebėjomės tokiu nuostabiu, mano mėgstamiausiu jūros gyvūnu.

Iš pajūrio keliavome į Kauną, Vilnių, aplankėme ir mažesnius miestelius. Vaikščiojom po parkus, laipiojom po medžius, važinėjomės kartingais, pliuskenomės tvenkiniuose. Laikas taip greitai bėgo, kaip smėlis tarp pirštų, ir viešnagė Lietuvoje baigėsi. Kelionė buvo kaip sapnas. Kokia graži Lietuva! Gaila buvo atsisveikinti, bet visada džiugu sugrįžti namo, išsimiegoti savo lovoje.

Štai tokios buvo mano atostogos.

Kristupas Vorobjovas
M. Dainienės nuotr.

Kristupas Vorobjovas, 8 kl.

Išpūdingas vasaros įvykis

Vasara yra nuostabus metų laikas. Puikus oras, šilta, galima maudytis ir linksmai atostogauti. Tačiau išpūdinga buvo visai ne tai. Vasarą mes stebėjome Saulės užtemimą. Kad šį nuostabų reiškinį pamatytume, važiavome į Šiaurės Karoliną. Aš mačiau, kaip Mėnulis užslinko ir užstojo Saulę. Tapo labai tamsu, buvo kaip vakaras vidury dienos. Aš mačiau žvaigždes – visa tai buvo labai gražu. Aš viską filmavau, kad išsaugočiau.

Tikrai prisiminsiu šį įvykį, nes jis ypatingas ir labai nuostabus.

Izabelė Vilimas, 6 kl.

Izabelė Vilimas M. Dainienės nuotr.

Ruduo

Ruduo yra gamtos pasikeitimo laikas. Keičiasi medžiai, gėlės, užauginti vaisiai, daržovės ir oras keičiasi. Rudenį oras atšąla, daugiau lyja, vėjai sustiprėja, dienos sutrumpėja. Tai perspėjimas, kad jau greitai bus žiema, kad reikia sutvarkyti užaugintas gėrybes.

Vargšai vaisiai ir daržovės, dar kabantys ant medžių ir krūmų, pajunta šaltį. Vieni krenta žemyn ir virsta dirva, kiti slepiasi po lapais nuo vėjo ir lietaus. Gamtoje išryškėja geltonos ir raudonos uogos. Jos papuošia aplinką ir subrandina sėklas, kurios ir yra augalo gyvybės tąsa. Ilgesnės naktys ir vėsesnis oras išpėja paukščius, kad jau laikas iškristi. Lietuvoje galbūt pirmieji išskrenda gandrai, o mūsų kieme visą vasarą gyvenęs kolibris jau irgi mus palieka.

Man labai patinka ruduo, nes mėgstu vėseną orą, ypač graži spalvinga gamta. Kai ateina ruduo, aš žinau, kad greitai prasidės krepšinio sezonas.

Jonas Sujeta, 8 kl.

Jonas Sujeta
M. Dainienės nuotr.

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Talentingas jaunimas renkasi Lietuvą

Vilnius (Prezidentūros info) – Lietuvos Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė davė startą pasaulyje analogų neturinčiai transporto platformai „Trafi“. Mūsų šalyje kuriama unikali programa – tai moderniausias miesto transporto projektas, vienoje vietoje sujungiantis viešąjį transportą, pavėžėjimo ir automobilių dalijimosi paslaugas.

Dar vasaros pradžioje iniciatyvos „Rinkis Lietuvą“ startą paskelbusi šalies vadovė ypatingą dėmesį skiria į Lietuvą jau grįžusiems ir čia grįžtančiams mūsų šalies piliečiams. „Trafi“ yra vienas iš geriausių pavyzdžių, kad inovatyvūs, dinamiški ir darbuotojus vertinantys verslai motyvuoja talentus grįžti.

Daugiau kaip pusė „Trafi“ darbuotojų yra sugrįžę iš užsienio. Programos kūrėjų komandoje – Cambridge, Oxfordo universitetų, Massachusettso technologijų instituto absolventai. Įmonės darbuotojai į Lietuvą grįžo svečiose šalyse atsisakę darbo „Google“, „Uber“, „Spotify“ ir kitose žymiose įmonėse.

Iki šios dienos „Trafi“ veiklai tobulinti ir plėsti pritraukta per 14 mln. JAV dolerių investicijų, įmonės sukurtais produktais naudojasi daugiau kaip 4 mln. žmonių Latvijoje, Estijoje, Turkijoje, Brazilijoje, Indonezijoje ir ki-

Prezidentė D. Grybauskaitė davė startą transporto platformai „Trafi“.

Prezidentūros kanceliarijos/ R. Dačkus nuotr.

tose šalyse.

Naujoji „Trafi“ platforma – tai skirtinis visas transporto paslaugas į vieną sujungiantis įrankis mobiliajame telefone. Viešojo transporto naudotojai vienu mygtuko paspaudimu gauna greičiausius ir patogiausius maršrutus kelionei autobusu, troleibusu ar oranžiniu dviračiu. Norintieji keliauti greičiau naudodamiesi platforma galės pasirinkti pavėžėjimo ar taksi paslaugas.

„Trafi“ siūlo gyvą transporto žemėlapi, atvaizduojantį transporto judėjimą realiu laiku. Taip kiekvienas vartotojas galės matyti, kaip juda viešasis transportas, kur yra artimiausi dviračių ar automobilių dalijimosi punktai, kiek juose laisvų transporto priemonių. Tai jam leidžia priimti sprendimą pagal tą situaciją, kuri tuo metu yra mieste.

Seimas švelnina ribojimus parduoti žemę užsieniečiams

Vilnius (BNS) – Seimas ėmėsi tikslinti ribojimus parduoti žemę užsieniečiams, nes senosios nuostatos galėjo kliudyti istoti į Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizaciją (EBPO).

Istatymo rengėjai teigė, kad pastarasis reikalavimas nesuderinamas su EBPO standartais, nes gali skatinti protekcionizmą ir apriboti kapitalo judėjimą.

Pagal įstatymo projektą, ateityje

Lietuvoje žemės galės įsigyti Europos Sąjungos, NATO, EBPO ir Europos ekonominės erdvės valstybių piliečiai bei įmonės, tačiau su sąlyga, kad tos šalys nepriklausys organizacijoms, kuriose dominuoja Rusija – Nepriklausomai valstybių sandraugai arba Europos Sąjungai.

Rusija kol kas nepriklauso EBPO, bet siekia narystės.

Lietuva tikisi kvietimo į EBPO sulaukti 2018 metais.

yra lenkų kilmės, atsižvelgtumėt į jų reikalavimus ir jūsų bendrus interesus, taip pat geopolitinius“, – sakė M. Kuchcinski.

Lietuvos lenkai bei Varšuvos politikai siekia, kad Seimas leistų lenkų tautinių mažumų atstovams asmens dokumentuose rašyti originalias pavardes. Šiuo metu Seime svarstomi keli projektai, ar leisti pase naudoti raidės w, q ir x, kurių nėra lietuviškoje abėcėlėje.

Lenkijos Seimo maršalka prašo įteisinti „w“

Vilnius (LRS info) – Vilniuje viešintis Lenkijos Seimo maršalka Marek Kuchcinski sakydamas kalbą Lietuvos parlamente prašė paremti įstatymo projektą, kuris leistų originalią pavardžių rašybą asmens dokumentuose naudojant nelietuviškus rašmenis.

„Stovėdamas prieš jus, Lietuvos parlamente, kaip Lenkijos Seimo pirmininkas, norėčiau prašyti Seimo narių, kad jūs priimdami sprendimą dėl Lietuvos Respublikos piliečių, kurie

Liberalų sąjūdį jau paliko 20 narių

Vilnius (BNS) – Įtarimų dėl korupcijos sulaukusį Liberalų sąjūdį (LS) per dvi dienas paliko dvidešimt partijos narių.

LS pirmininkas Remigijus Šimašius tikino, kad nuo pernai metų gegužės 12-osios, kai teisėsauga ėmėsi aktyvių veiksmų politinės korupcijos byloje, partiją paliko 400 narių, tačiau įstojo apie 500. Tad jis ir dabar tikisi panašių tendencijų.

Rugsėjo 22 dieną teisėsauga pateikė įtarimus dėl prekybos poveikio ir kyšininkavimo stambiu mastu Liberalų sąjūdžiui ir Darbo partijai.

Anot Specialiųjų tyrimų tarnybos, Liberalų sąjūdis gavo naudos per partijos pirmininko, 2012–2016 metų kadencijos Seimo nario Eligijaus

JAV neigia skelbianti Šiaurės Korėjai karą

Washingtonas (ELTA) – Jungtinės Valstijos atmetė Šiaurės Korėjos tvirtinimą, neva Washingtonas paskelbė Pchenjanui karą, ir pavadino šią mintį absurdiška.

Šiaurės Korėjai pareiškus, kad šalis turi teisę numušti JAV bombonešius, Baltieji rūmai išpėjo Pchenjaną nutraukti provokacijas.

„Mes nepaskelbėme Šiaurės Korėjai karo ir, atvirai kalbant, ši mintis yra absurdiška. Niekados nepriimtina šaliai numušti kitos šalies lėktuvą, kai šis skrenda virš tarptautinių vandenų. Mūsų tikslas išlieka toks pats, mes ir toliau sieksime taikaus Korėjos

pusiasalio pavertimo nebranduoline zona“, – sakė Baltųjų rūmų atstovė Sarah Sanders.

Rugsėjo 25 dieną Šiaurės Korėjos užsienio reikalų ministras Ir Yong-ho sakė, kad visas pasaulis turėtų aiškiai prisiminti, kad Jungtinės Valstijos pirmosios paskelbė karą jo šaliai.

Ministras pridūrė, kad Šiaurės Korėja turi teisę numušti JAV karo lėktuvus, net jei jie yra ne Šiaurės Korėjos oro erdvėje. Toks pareiškimas paskelbtas praėjus dviem dienoms po to, kai demonstruodami jėgą JAV karo lėktuvai nedideliu atstumu praskrido pro Šiaurės Korėjos pakrantę.

Šiaurės Korėja perkėlė lėktuvus

Seulas (ELTA) – Šiaurės Korėja perkėlė lėktuvus į šalies rytinę pakrantę. Be to, komunistinė šalis ėmėsi tolesnių priemonių savo gynybiniams pajėgumams gerinti.

Praėjusį savaitgalį JAV į tarptautinę oro erdvę į rytus nuo Šiaurės

Korėjos nusiuntė ilgojo nuotolio bombonešius. Tai buvo pirmas kartas ši šimtmetį, kai amerikiečių naikintuvai ar bombonešiai nuskrido taip toli į šiaurę nuo demilitarizuotos zonos, skiriančios Šiaurės ir Pietų Korėją.

Galutinai žlunga pažadai atšaukti „Obamacare“

Washingtonas (ELTA) – JAV prezidento Donald Trump per rinkimų kampaniją duotas pažadas atšaukti savo pirmtako Barack Obama sveikatos reformą, galutinai žlunga. Prieš „Obamacare“ atšaukimą pasisakė dar vienas respublikonų partijos atstovas Senate – Susan Collins. Jau anksčiau tam pasipriešino respublikonų senatoriais John McCain ir Rand Paul.

Respublikonai Senate turi nežymią daugumą – 52 mandatus iš 100. Jei minėti trys respublikonai bus prieš, projektas žlugs. Demokratai yra vieningai prieš B. Obama sveikatos reformos

atšaukimą.

S. Collins pareiškė negalinti paremti iniciatyvos. Respublikonų reformos pasiūlymas turėtų „neigiamų padarinių pernelyg dideliame draudėjų skaičiui“, – sakė nuosaiki respublikonė.

Senatorių Bill Cassidy ir Lindsey Graham siūlomas įstatymas numato „Obamacare“ pakeitimą nauja sistema. Respublikonai gali sau leisti daugiau siai du balsus „prieš“ iš savo stovyklos. D. Trump siekė, kad balsavimas vyktų dar prieš rugsėjo 30-ąją, kai baigsis biudžetiniai metai.

JAV išplėtė kelionių draudimą

Washingtonas (ELTA) – Jungtinės Valstijos išplėtė prieštarinčią vertinamą kelionių į šią šalį draudimą, jis taip pat bus taikomas žmonėms iš Šiaurės Korėjos, Venesuelos ir Čado.

Trys naujos šalys prisijungia prie penkių kitų su kelionių draudimais susiduriančių šalių: Irano, Libijos, Sirijos, Jemeno ir Somalio, tuo tarpu Sudanui buvo panaikinti apribojimai. Kalbant apie Venesuelą, draudimas bus taikomas tik vyriausybės pareigūnams ir jų šeimų nariams.

Pirmasis D. Trump kelionių draudimas buvo sutiktas itin prieštarinčią,

nes jis buvo nukreiptas prieš šešias šalis, kuriose daugiausiai gyventojų yra musulmonų. Draudimui teko susidurti su įvairiais teisiniais sunkumais. Nors birželį Aukščiausiasis Teismas iš dalies atnaujino D. Trump draudimą musulmonams atvykti į JAV, spalį teismas nuodugniai išnagrinės šią bylą.

Į sąrašą įtraukus Šiaurės Korėją ir Venesuelą, jis tampa nebe musulmonų draudimu, o tai reiškia, kad ne visose sąrašė atsidūrusiose šalyse daugiausiai gyventojų yra musulmonai. Nauji apribojimai įsigalios spalio 18 dieną, tačiau nebus taikomi galiojančias vizas jau turintiems asmenims.

JAV iškėlė šnipinėjimo palydovą

Vandenbergo KOP bazė, Kalifornija (BNS) – Raketa „Atlas V“ su šnipinėjimo palydovu pakilo iš JAV karinių oro pajėgų Vandenbergo bazės Kalifornijoje atlikti slaptos misijos.

JAV pareigūnai neatskleidžia, ką tas aparatas veiks, kokia bus jo orbita – toks slaptumas būdingas Nacionalinės žvalgybos tarnybos misijoms.

Praėjus trims minutėms nuo raketos starto, pranešta, kad visos sistemos veikia tinkamai.

Pernai JAV išaugo smurtinis nusikalstamumas

Washingtonas (ELTA) – Pernai smurtinis nusikalstamumas 30 didžiausių Amerikos miestų išaugo beveik 15 proc.

Kasmetinėje Federalinio tyrimų biuro ataskaitoje „Crime in the United States“ teigiama, kad praėjusiais metais Jungtinėse Valstijose užregist-

ruoti apytikriai 1 mln. 248 tūkst. 185 smurtiniai nusikaltimai.

Žmogžudysčių skaičius šalyje išaugo 8,6 proc., iš kurių didžioji dalis įvykdytos šaunamaisiais ginklais. Tuo tarpu sunkių užpuolimų padaugėjo 5,1 proc., išprievartavimų – 4,9 proc., o apiplėšimų 1,2 proc.

Sėkmingai paleista raketa „Atlas V“.

Ptheverge.com nuotr.

VERSLO NAUJIENOS

11 pavojų pagal „Deutsche Bank“

Kad krizė ateis – akivaizdu, iš kur ateis – ne taip akivaizdu. „Deutsche Bank“ analitikai įsmeigė 11 vėliavėlių pažymėti potencialiems būsimos krizės židiniams. Skaityti su žiupsneliu druskos – tai yra „Deutsche Bank“ išdėstyti punktai.

Naujausioje apžvalgoje „Deutsche Bank“ analitikai pažymi, kad pasaulinėje finansų sistemoje esti daugybė vietų, kuriose galima įžvelgti kraštutinius nukrypimus. Į kai kuriuos rodiklius žiūrint, būtų sunku pasiteisinti, kad nebuvo galima pastebėti, jog kažkas yra negerai, jei per artimiausius 2–3 metus kiltų krizė, teigia analizės autoriai.

Kad krizė ateis – akivaizdu, iš kur ateis – ne taip akivaizdu. Technologijos.lt nuotr.

1. Skatinamosios pinigų politikos atsisakymas

Plačios apimties kiekybinis ekonomikos skatinimas išsivysčiusiose šalyse po truputį baigiasi – FED jau pradėjo kelti palūkanas ir netrukus pradės mažinti balansą, kuris išsipūtė įgyvendinant obligacijų supirkimo programą. Taip pat rinkos dalyviai spėlioja, kaip ECB seksis pereiti prie pinigų politikos normalizavimo.

„Kaip rodo istorija, tai turėtų sukelti reikšmingas pasekmes, ypač atsižvelgus į pasaulyje išaugusias daugybės turto klasių kainas“, – rašo „Deutsche Bank“ analitikai.

2. Išsekęs skatinimo arsenalas

Centriniams bankams nelabai likę ekonomikos skatinimo priemonių, jei vėl greitai kiltų ekonominė krizė: didžiųjų centrinių bankų balansai išsipūtę, palūkanų normos – ties nuliniais lygiais, vyriausybių skolos lygis – aukštas.

Pasak „Deutsch Bank“, politikos formuotojai yra netoli akligatvio, todėl kita krizė galėtų pasižymėti ekstremaliomis priemonėmis.

3. Dar daugiau kiekybinio skatinimo

Nors tai nėra bazinis scenarijus, „Deutsche Bank“ įspėja, kad rinkos dalyviai gali būti užklupti iš pasalų, jei infliacijai neįsibėgėjus centriniai bankai gali vėl sugrįžti prie kiekybinio skatinimo, kuris sugrąžintų prie neigiamų palūkanų, nerimo dėl finansų sektoriaus stabilumo.

4. Krizė Italijoje

Bankas įspėja, kad trečioje didžiausioje euro zonos ekonomikoje slypi politinio ir ekonominio neapibrėžtumo potencialas, kurį išjudinti gali artėjantys rinkimai ir aukštas populistinių partijų populiarumas, lėtas ekonomikos augimas, aukštas skolų lygis, trapi bankų sistema.

5. Krizė Kinijoje

Banko analitikai įspėja dėl netvaraus skolinimo apimties augimo – po 20 proc. per metus pastaruosius 7–8 metus. Transformaciją iš eksportuojančios ekonomikos į vartojančią ir investuojančią išgyvenančiai Kinijai kol kas pavyko išvengti kieto nusileidimo, tačiau ji išprovokuoti gali spartaus kreditavimo sukeltas turto kainų burbulas, išsikerojęs šešėlinės bankininkystės sektorius.

„Ateities augimas negali visą laiką remtis vien tik paskolomis ir investavimu“, – įspėja „Deutsche Bank“.

6. Pasaulinės prekybos disbalansai

Bankas pastebi, kad nuo 1970 m. reikšmingai išaugus pasaulinės prekybos apimčiai, daugybė šalių turi reikšmingą užsienio prekybos perviršį arba deficitą. Dėl didelių disbalansų ir didelių tarptautinių kapitalo srautų šalys pačios turi mažiau galimybių kontroliuoti savo ekonomiką ir yra labiau pažeidžiamos finansų krizių.

7. Populizmo suvešėjimas

Nors pastarieji keleri rinkimai Europoje kiek nuramino rinkas dėl populistinių partijų grėsmės ir ES projekto tvarumo, „Deutsche Bank“ tai nurodo tarp potencialių pavojų – neapibrėžtumo lygis neabejotinai išliks aukštas, kol tokios partijos turės realių galimybių didžiuosiuose nacionaliniuose rinkimuose.

8. Turto klasių kainos „nusileis ant žemės“

Analitikai įspėja, kad bendrai rinkos išgyvena „labai išaugusių turto klasių kainų laikotarpį“, todėl išlieka staigios korekcijos rizika, kuri gali destabilizuoti finansų sietmą ir pasaulinę ekonomiką, kuri, „atrodo, reikalauja tokių aukštų turto kainų“.

9. Krizė Japonijoje

„Deutsche Bank“ analitikai sako, kad „neįmanoma įžvelgti“, kaip Japonija galėtų sugrįžti prie tvaraus vystymosi turėdama vis dar aukštą biudžeto deficitą, didelės apimties kiekybinio skatinimo programą, didžiausią tarp išsivysčiusių šalių skolos lygį ir senstančią visuomenę, todėl atitinkamai – ir mažiau dirbančiųjų apmokėti skoloms.

10. „Brexit“ išvirs į betvarkę

Nors labiausiai tikėtina baigtis, pasak banko analitikų, yra kompromisas, jei JK ir ES jo nepasieks, tai turės geopolitinių ir ekonominių pasekmių, su kuriomis 19% svaro sterlingų nuosmukis yra palyginti „niekas“.

11. Dėl sumažėjusio likvidumo rinkos nustos tinkamai funkcionuoti

„Deutsche Bank“ atkreipia dėmesį į „mažėjantį rinkų likvidumą“. Tai lėmė ETF fondų iš investinių instrumentų išpopuliarėjimas.

Dabar neretai rinką formuojantys investiciniai bankai ar tarpininkai tarpusavyje suveda pirkėjų ir pardavėjų pavedimus, patys neatlikdami operacijų rinkoje realiu turto ir vertybiniais popieriais. Sumažėjusio likvidumo sąlygomis turto „kainos gali kristi dramatiškai“.

„Verslo žinios“

„Forbes“ skelbia 100 įtakingiausių verslininkų

JAV verslo žurnalas „Forbes“ išleido jubiliejinį žurnalo numerį, kurį sudaro šimto įtakingiausių planetos žmonių istorijos bei patarimai. Specialiojo numerio viršelyje – milijardierius Warren Buffet su pirmuoju 1917 metų „Forbes“ žurnalo numeriu rankose.

Į įtakingiausių bei sumaniausių verslininkų sąrašą, be V. Baffet, pateko Italijos dizaineris, mados namų „Giorgio Armani“ įkūrėjas Giorgio Armani, prekybos internetu bendrovės „Amazon“ vadovas Jeff Bezos, britų verslininkas Richard Branson, „Twitter“ įkūrėjas Jack Dorsey, „Microsoft“ įkūrėjas ir turtingiausias pasaulyje žmogus Bill Gates, žiniasklaidos magnatas Rupert Murdoch, bendrovės „Tesla Motors“ vadovas Elon Musk, mados namų „Prada Sp.A.“ savininkė Miuccia Prada, pirmoji moteris, įeinanti į „Facebook“ direktorių valdybą, Sheryl Sandberg ir socialinio tinklo įkūrėjas Mark Zuckerberg, Meksikos magnatas ir milijardierius Carlos Slim, CNN steigėjas Ted Turner) ir kiti.

Į sąrašą pateko ir garsenybės iš žiniasklaidos bei pramogų pasaulio, tokios kaip U2 vokalistas Bono, JAV reperis Sean Combs, dainininkas Paul McCartney, garsi televizijos laidų ve-

Įtakingas žurnalas skelbia įtakingiausių verslininkų sąrašą. „Forbes“ nuotr.

dėja Oprah Winfrey. Į sąrašą pateko ir JAV prezidentas Donald Trump.

Atrankos kriterijumi tapo žmonės, „sukūrę kažką, kas turės ilgalaikį poveikį pasauliui, arba naujoves, peržengiančias srities, kurioje šie žmonės dirba, ribas“, rašo žurnalas.

ELTA

Vilniaus „matomumas“ vienoje didžiausių kelionių organizavimo platformų

Vilniaus žavesiu tikimasi privilioti užsienio turistų.

Pinterest.com nuotr.

Vilnius turistams pristatomas vienoje didžiausių pasaulyje kelionių organizavimo platformų „Expedia“. Platforma, kuriai priklauso daugelis gerai žinomų kelionių svetainių, tokių kaip „Hotels.com“, yra vienas populiariausių kelionių organizavimo įrankių tarp Europos ir JAV gyventojų.

„Expedia“ yra populiari tarp keliautojų, tačiau Vilnius iki šiol joje nebuvo gerai matomas. Tuo tarpu kaimyninės šalys „Expedia“ potencialą pradėjo išnaudoti jau anksčiau. Atėjo laikas ir Vilniui prisistatyti ir aktyviau konkuruoti, – sakė Vilniaus miesto turizmo ir verslo plėtros agentūros „Go Vilnius“ laikinai direktorės pareigas einanti Inga Romanovskienė.

Rinkodarinė kampanija skirta ieškantiems idėjų, kur keliauti, bilietų ir viešbučių žiemos sezonui, rašoma pranešime spaudai. Svetainėse „Expe-

dia“ ir „Hotels.com“ vykstanti kampanija siūlo kelionių idėjų ieškantiems pasirinkti Vilnių.

„Expedia“ vykstanti kampanija turistus skatina atrasti žiemišką Vilniaus žavesį, dėmesį atkreipiant į kultūros renginius, restoranus, žiemos pramogas, Kalėdų šventę. Tai viena iš priemonių, kuria tikimasi Vilniuje sumažinti turizmo sezoniskumą ir didesnę skaičių svečių paskatinti aplankyti miestą žiemos laikotarpiu.

„Sustiprintas Vilniaus matomumas tokiame tiksliniame kanale kaip „Expedia“ yra tai, ko seniai laukė visas sostinės svetingumo sektorius, – sakė Lietuvos viešbučių ir restoranų asociacijos prezidentė Evalda Šiškauskienė. – Žiemai skirta kampanija padės viešbučiams pagerinti užimtumą ne sezono metu.“

„Delfi.lt“

Euro ir kitų valiutų santykiai (2017 metų rugsėjo 27 d.)

- 1 USD (JAV doleris) – 0,85 €
- 1 AUD (Australijos doleris) – 0,67 €
- 1 CAD (Kanados doleris) – 0,68 €
- 1 GBP (Didžiosios Britanijos svaras sterlingų) – 1,14 €
- 1 NZD (Naujosios Zelandijos doleris) – 0,61 €

Vasario 16-osios Akto priešaušrė

Atkelta iš 3 psl.

Knygoje cituojamas žurnalisto „Varpo“ redaktoriaus Juozo Bagdono tvirtinimas: „kiekvienas ‘Varpo’ egzempliorius, patekęs į Rusijos okupuotą Lietuvą, ėjo iš rankų į rankas ir taip pasiekdavo apie 7 000 skaitytojų akis“. „Varpas“ kėlė lietuvių tautos savarankiškumo, tautinės kultūros, demokratijos, žmogaus teisių principus, susiedamas juos su ekonominės veiklos poreikiais; žemės reforma, kreditavimu, smulkiuoju verslu, mokyklos ir sveikatos reikalais. Jis ragino lietuvius pasikliauti savimi, stengtis stiprėti ekonomiškai, pabrėžė Rusijos carizmo daromą skriaudą lietuvių tautai.

Didesnė dalis lietuvių liberalų inteligentų, tautinio sąjūdžio veikėjų negatyvios dvasininkijos poziciją smerkiančios archyvinės medžiagos, patiems vengiant konfliktuoti su Katalikų bažnyčia, liko gulėti žurnalų „Varpo“ ir jo priedo „Ūkininko“ redakcijų archyve. Dalį jų dr. A. Matulevičius publikuoja savo knygoje. Pavyzdžiui, J. Basanavičius, kuris lietuvių vienybės vardan vengė užgauti kunigus, straipsnyje „Lietuvos lenkinojų kompanija“ rašė apie kunigų, tarp jų vyskupo, bendradarbiavimą su polonizacijos vykdytojais (anot kunigo Juozo Novicko, „lietuviai inteligentai esą didžiausi bedieviai, kurie naudojasi lietuviškomis knygomis ir laikraščiais tik bedievystei platinti: juos reikia visokiais būdais persekioti“).

Tos lietuvių dvasininkijos dalies, kuri vienokiu ar kitokiu būdu dalyvavo tautiniame sąjūdyje, nuomonę atspindi cituojamas kunigo Marcijono Povilo Jurgaičio 1889 m. laiškas, kuriuo jis prašo M. Jankaus prisiųsti 60 egzempliorių „Varpo“ ir ragina inteligentus ir dvasininkus nesivaidyti, vienytis ir gyventi taikiai, nepaisant tikėjimo ir pasaulietinių dalykų skirtumų – *Tuokart Dievas bus su mumis, priešininkai atradę tarp mūsų vienybę, neišs.* Beje, mažlietuvių ir didlietuvių atgimimo veikėjai ne tik susirašinėjo laiškais, bet ir yra suėję kartu, pavyzdžiui, 1892 m. Mažosios Lietuvos veikėjo Jono Smalakio ūkyje Didžiojoje Algaviškiuose mažlietuvių ir didlietuvių vienybės klausimams aptarti susitiko V. Kudirka, Petras Kriaučiūnas, Enzys Jagomastas, Jurgis Lapinas, M. Jankus – iš viso apie 30 žmonių. Apie tai knygoje nepastebėjau nė užuominos (gal akademinėse bibliotekose apie tai autorius neužtikino jokių žinių arba tiesiog pamiršo įrašyti).

Knygos skyrelyje apie didlietuvių ir mažlietuvių inteligentijos ryšius knygos autorius aptaria daug mažlietuviams nusipelniusio vokiečio demokrato Georg Sauerwein veiklą. Tai intelektualas, gynęs Mažosios Lietuvos lietuvių bendruomenę nuo suvokietinimo, aktyvus „Birutės“ draugijos narys, kvietęs lietuvininkus neatsizadėti savo gimtosios kalbos, bendravęs su mažlietuvių spaudos leidėjais M. Šerniumi, J. Mikšu, M. Jankumi, didlietuvių veikėjais J. Basanavičiumi, J. Šliūpu, A. Višteliu. Plačiau lietuvių visuomenei Georg Sauerwein labiausiai žinomas kaip Mažosios Lietuvos himnu tapusio eilėraščio „Lietuviais esame mes gimę“ autorius.

Daugelis aušrininkų ir varpininkų rankraščių, kuriuos šios knygos autorius panaudojo ir gausiai cituoja, yra jo rinkti ir tirti studijuojant Vilniaus universitete, vėliau ta medžiaga karts

nuo karto buvo papildoma. Suprantama, jų neskelbti raštai dėl griežtos cenzūros sovietmečiu buvo sunkiai prieinami mokslininkams. Tai, kad A. Matulevičius buvo Istorijos ir filologijos fakulteto Studentų mokslinės draugijos (SMD) pirmininkas ir Vilniaus universiteto SMD pirmininko pavaduotojas palengvino kelią jam gauti Lietuvos Mokslų Akademijos prezidento akad. prof. dr. Juozo Matulio, Vilniaus universiteto rektoriaus akad. prof. dr. Jono Kubiliaus ir kitų aukštųjų pareigūnų leidimus rinkti tokios nepageidaujama „slidžios“ temos archyvinę medžiagą ir ją tirti. A. Matulevičius norėjo rašyti disertaciją nacionalinio judėjimo tema, tačiau Istorijos instituto vienas vadovų akad. prof. dr. Juozas Jurginis draugiškai patarė jos neplėtoti – netgi jis pats nesiimęs jos nagrinėti. Tuomet A. Matulevičius ėmėsi tirti mažai žinomą Mažosios Lietuvos istoriją, kurią jau pradėjo gvildinti dar būdamas studentu. Dėl itin įtempto istoriko darbo

Enciklopedijų (buvo vyresnysis mokslinis redaktorius) leidybos įstaigose (1972–2015 m.) dr. A. Matulevičius tik išėjęs į pensiją rado laiko apibendrinti ir parengti spaudai aušrininkų, varpininkų ir dvasininkų korespondenciją lietuvių tautinio atgimimo klausimų medžiagą.

Veikalą „Tautos žadinimo šaukliai“ poligrafiškai kokybiškai išleido nedidelė „Andrenos“ leidykla, 2010 metais išleidusi straipsnių rinkinį „Mažoji Lietuva: Lietuvininkų kovos“ (knygos mokslinis redaktorius – dr. Algirdas Matulevičius). Knyga gausiai iliustruota – įdėtos net 27 aptariamų politikos, visuomenės ir kultūros veikėjų portretinės nuotraukos (manychiau, jos galėjo būti kiek didesnės, ne enciklopedinio formato, tą pabrėžčiau ypač dėl prof. F. Kuršaičio nuotraukos). Įdėtos žurnalų „Aušros“, „Varpo“ ir „Ūkininko“ faksimilės irgi galėjo būti didesnės, kad smalsus skaitytojas galėtų paskaityti kiek nors jų teksto. Pasižadau dažnai cituoti mažlietuvių

laikraščio „Lietuviška Ceitunga“ faksimilės. Dar būtų smalsu pamatyti vieno kito rankraščio (laiško) nuotraukų – jų neįdėta nė vienos. Tačiau gerai nuiteikė į viršlapius įdėti istoriškai sietinų 1918 metų Vasario 16-osios – Didžiosios Lietuvos nepriklausomybės Aktas, išspausdintas vasario 19 dieną laikraštyje „Lietuvos Aidas“, taip pat Vokietijos valstybiniame archyve 2017 m. prof. Liudo Mažylio rasto Akto rankraštinis originalas, o knygos pabaigoje – Mažosios Lietuvos nepriklausomybės Aktas (Tilžės Aktas, 1918 m. lapkričio 30 d.). Veikalo viršelį puošia penkių žymiausių „Aušros“ ir „Varpo“ organizatorių redaktorių ir leidėjų portretai.

Dr. Algirdo Matulevičiaus knyga „Tautos žadinimo šaukliai“, be abejo, rimtai prisidės prie Lietuvos valstybinės politinės, visuomeninės ir kultūrinės atminties gaivinimo ir stiprinimo, taps darniu Lietuvos valstybės nepriklausomybės šimtmečio minėjimo akcentu.

Vytautas Šilas – Mažosios Lietuvos tyrėjas, Mažosios Lietuvos reikalų tarybos (MLRT) pirmininkas.

Simuliuotas puolimas į visas Baltijos šalis

Atkelta iš 1 psl.

„Pajėgų koncentracija ir jų pobūdis išduoda ketinimus. Ties Lugos miestu buvo sutelktos nemažos Rusijos pajėgos, kurios imitavo puolamuosius veiksmus Vakarų, t. y. ir Baltijos šalių kryptimi“, – pridūrė pulkininkas.

Kita vertus, Baltarusijoje pratybų dalyvių esą greičiausiai buvo tiek, kiek nurodyta, nors R. Karoblis teigė, kad nurodytas scenarijus visiškai neatsispindėjo.

„Šiuo metu Rusijos kariuomenė grįžta iš Baltarusijos teritorijos. Nematome požymių, kad kariai pasilikę Baltarusijoje“, – tvirtino R. Baltrėnas.

Nepatvirtintų pranešimų dėl branduolinių ginklų sistemų panaudojimų ar raketų „Iskander“ dislokavimo Kaliningrado srityje Lietuva negali nei patvirtinti, nei paneigti.

Į ką reikia atkreipti dėmesį

R. Karoblis, priminęs, kad detalės informacijos apie pratybas dar reikia palaukti, vis dėlto pateikė detales, į kurias atkreiptinas dėmesys jau dabar.

„Rusija vengė agresyvios retorikos, bet pabrėžtina agresyvi nuostata, – kalbėjo ministras. – Rusija nesiėmė užtikrinti, kad aplinkinės valstybės galėtų tikėti šalies skelbiama informacija apie pratybas“.

Esą kai kurie Maskvos pateikiami duomenys turėjo dezinformacinį pobūdį. „Naujų strateginių sprendimų panaudojimas – bombonešių skrydžiai, realūs bombardavimai šalia Lietuvos sienos, oro desanto panaudojimas. Matoma orientacija į greitį“, – teigė R. Karoblis.

Anot ministro, Rusija „mokėsi iš ankstesnių pamokų“ Gruzijoje ir Ukrainoje, mokomasi iš klaidų Sirijoje. „Rusijos pajėgos stiprėja. Tai yra nebe ta kariuomenė, kuri buvo 2009

Spaudos konferencijoje (iš k.) – plk. R. Baltrėnas ir Lietuvos kariuomenės vadas J. V. Žukas.

metais Gruzijoje, net nebe ta, kuri buvo 2014 metais Ukrainoje“, – teigė ministras.

R. Karoblis taip pat atkreipė dėmesį į tai, kad Rusijos pajėgos sparčiai modernizuojamos. Esą itin svarbūs pasikeitimai kalbant apie Rusijos A2/AD (anti-access and area denial – angl.) faktorių, kuriuo Kremlius disponuoja Kaliningrade. Rusijos kariuomenėje yra įdiegtos naujos technologijos: elektronikos, automatizuoto valdymo sistemos, naudoti bepiločiai orlaiviai, aktyvuotos ir kitos modernios sistemos, atlikti jų koviniai bandymai.

„Saugumo situacija po ‘Zapad’ negerėja. Rusijos politinė pozicija nesikeičia, pajėgos stiprėja, modernizacija tęsiasi. Rusija yra ir liks konvenciniu iššūkiu NATO, – kalbėjo ministras. – Turime testuoti sąveiką su NATO. Aljansas turi prisitaikyti prie naujos konvencinės grėsmės. Turime stiprinti Lietuvos apginkavimą: toliau modernizuoti kariuomenę ir stiprinti visuomenės atsparumą“.

Ministras teigė, kad tai, jo manymu, reiškia, kad būtina toliau didinti gynybos finansavimą. 2 proc. bendrojo vidaus produkto gynybai Lietuva planuoja skirti jau 2018 metais.

„Pratybos teoriškai baigėsi, stebimas Rusijos kariuomenės atitraukimas. Tačiau Kaliningrade mokymai tęsiasi. Pratybos neperaugo į didesnes provokacijas, o tai galima vertinti kaip mūsų sėkmę – atgrasymas tiek iš mūsų, tiek iš NATO pusės suveikė. Norėčiau pabrėžti Lietuvos valstybės institucijų, išitraukusių į ‘Za-

pad’ stebėjimą, veiklos kokybę“, – ir kariuomenei, ir policijai, ir pasieniečiams dėkojo krašto apsaugos ministras.

Paklaustas apie pamokas, kurias po šimetinių pratybų „Zapad 2017“ galėtų išmokti Lietuvos kariuomenė, jos vadas, generolas leitenantas Jonas Vytautas Žukas atsakė ramiai: „Neįsivaizduojame puolimo prieš paskiras Baltijos šalis ir šiuo atveju netraktuojame Lietuvos kaip atskiros valstybės. Visą deriname su sąjungininkais NATO, o Aljansas yra paruošęs Baltijos šalių ir Lenkijos gynybos planus“.

Du orlaiviai pažeidė Lietuvos oro erdvę

„Zapad 2017“ metu du iš Rusijos pagrindinės dalies į Karaliaučiaus sritį skridę transporto orlaiviai pažeidė Lietuvos oro erdvę ties Kuršių nerija.

Rusai teigia taip padarę, kai gavo Lietuvos oro eismo pareigūnų leidimą, nes norėjo išvengti nepalankių oro sąlygų. Vilnius tikina, kad leidimas įskristi į šalies oro erdvę lėktuvams „Il-76“ nebuvo suteiktas.

R. Karoblis dar prieš pratybas „Zapad 2017“ interviu 15min.lt teigė, kad „įvairios žinutės, (...) kuriose spekuliuojama, jog tai gali būti karo preliudija, ko gero, yra savotiškas veiksnys Rusijos naudai“. Esą Kremlius tikslas ir yra įbauginti, sumažinti atsparumo lygį.

MANO VIRTUVĖ

Mįslė: kvapus, gražus ir neapsakomai skanus – kas?
Atsakymas: namų gamybos tortas!

Apelsinų tortas

- Reikės:
- 2 apelsinų
 - 7 kiaušinių
 - 1,5 puodelio cukraus
 - 7 oz (200 g) minkšto sviesto
 - 1 puodelio graikinių riešutų
 - 1 sv (500 g) riebios grietinės
 - 1 citrinos žievelės (sutarkuotos)
 - 1 citrinos sulčių
 - žiupsnelio druskos
 - 10–12 biskvitinių sausainių

Orkaitę įkaitinti iš anksto iki 180 C (350 F).
Vieną apelsiną nuplauti, dėti į puodelį su verdančiu vandeniu ir virinti apie 30 minučių.
Elektriniame maišytuve sutrinti riešutus, po to pridėti sausainius, sutrinti, galiausiai – virtą apelsiną ir vėl sutrinti.

Kiaušinių trynius atskirti nuo baltymų. Trynius ištrinti su 3/4 puodelio cukraus iki vientisos masės. Sviestą išsukti iki purumo ir sumaišyti su trynių mase. Įmaišyti riešutų, sausainių ir apelsino masę.
Baltymus pradėti plakti su žiupsneliu druskos, tuomet po truputį suberti 2 šaukštus cukraus ir išplakti iki standžių putų.
Išplaktus baltymus atsargiai, dalimis įmaišyti į sviesto-riešutų masę.
Apvalią torto formą iškloti kepiamo popieriumi, ištepti sviestu. Supilti

pusę gautos tešlos, išlyginti ir kepti 25–30 minučių. Lygiai toku pačiu principu iškepti antrą lakštą. Jei turite dvi vienodo dydžio formas, galite kepti abu lakštus tuo pačiu metu.
Dubenyje išplakti grietinę su likusiu cukrumi ir nutarkuota citrinos žievele. Turi gautis tirštas kremas – pakėlus plakimo šluotelę, grietinė neturi varvėti. Tuomet po truputį pilti citrinos sultis ir viską greitai plakti, kad kremo nesutrauktų.
Nulupti ir išskirstyti skiltelemis antrą apelsiną.
Atvėsintą tešlos lakštą aptepti kremu. Ant viršaus uždėti kitą lakštą ir antrą sluoksnį kremo. Papuošti apelsinų skiltelemis.
Skanaus!
Nekantriai laikiu skaitytojų receptų.

Jūsų Indrė

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DANTŲ GYDYTOJAI

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

ADVOKATAI

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

<http://draugokalendorius.org>

Laisvalaikis su DRAUGU
malonus poilsis ir
intelligentiškas pokalbis
bet kur ir bet kada

Užsitikrinkite šią draugiją
prenumeruodami laikraštį
Suteikite šį malonumą ir savo
artimiesiems

Kaina naujiems prenumeratoriams:
metams – 120 dol., internetu – 115 dol.
pusmečiui – 65 dol.
ketvirčiui – 30 dol.

Daugiau informacijos tel. 630-805-1404
arba el. paštu: AudreyKizys@gmail.com

www.draugas.org

